

Sygn. akt III AUa 847/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	SA Małgorzata Pasek SO del. do SA Jolanta Węs
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2015 r. w Lublinie

sprawy K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 15 czerwca 2015 r. sygn. akt VII U 2196/14

oddala apelację.

Małgorzata Pasek Elżbieta Czaja Jolanta Węs

Sygn. akt III AUa 847/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 września 2014 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił K. K. prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.). W uzasadnieniu podano, że na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie udowodnił wykonywania stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych przez co najmniej 15 lat.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył K. K., domagając się

ustalenia prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 15 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w Lublinie zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał K. K. prawo do emerytury od dnia 19 sierpnia 2014 r.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących podstawach faktycznych i prawnych.

K. K., ur. (...), w dniu 19 sierpnia 2014 r. złożył wniosek o emeryturę, w treści którego zawarł oświadczenie o tym, iż nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz że pozostaje w stosunku pracy w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. w L..

W oparciu o dołączone do wniosku dokumenty organ rentowy ustalił łączny staż podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 29 lat i 4 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Z okresów zatrudnienia wnioskodawcy ZUS uwzględnił przy ustalaniu jego stażu pracy w warunkach szczególnych 9 lat, 10 miesięcy i 28 dni tj. od 1 kwietnia 1986 r. do 28 lutego 1996 r., związanych z zatrudnieniem w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. w L., udokumentowany świadectwem pracy w warunkach szczególnych. Okresem spornym był natomiast okres zatrudnienia wnioskodawcy od 17 października 1980 r. do 31 marca 1986 r. w oczyszczalni ścieków w Przedsiębiorstwie (...) w L. jako pracy podlegający ewentualnemu zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy ustalił, że K. K. został zatrudniony w przedsiębiorstwie (...) i Mieszkaniowej w L. od 27 sierpnia 1980 r., początkowo na tygodniowy okres próbny w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku elektromontera ujęcia wody, a od 10 września na czas nieokreślony na tym samym stanowisku. Z dniem 17 października 1980 r. powierzono wnioskodawcy stanowisko elektromontera urządzeń ujęcia wody. W 1986 r. powierzono K. K. stanowisko maszynisty pomp na oczyszczalni ścieków. W dniu 1 czerwca 1991r zawarto z nim umowę o pracę na stanowisku maszynisty oczyszczalni ścieków w D. Wodociągowo-Kanalizacyjnym. Od dnia 1 grudnia 1995 r. powierzono wnioskodawcy stanowisko maszynisty pomp - elektryka oczyszczalni ścieków. Od 1 marca 1996 r. powierzono mu stanowisko maszynisty pomp - elektryka na ujęciu wody. Z dniem 1 października 1996 r. powierzono wnioskodawcy stanowisko maszynisty pomp – elektryka – palacza c.o. w D. Wodociągowo-Kanalizacyjnym. Wnioskodawca nadal pracuje w Zakładzie (...) w L..

W spornym okresie do zadań wnioskodawcy na stanowisku operatora pomp należało uszczelnianie pomp, czyszczenie studni zbiorczej. Studnia zbiorcza była o średnicy 3 metrów, głębokości 2 metrów, składała się z kraty. Ścieki przychodzące z miasta zbierały się w studni zbiorczej i za pomocą systemu pomp płaskich sterowanego przez system pływakowy były przepompowywane na osadnik. Wnioskodawca czyścił studnie kilka razy w ciągu zmiany, co trwało od 10-20 minut. Wnioskodawca miał też do obsługi osadnik, tu praca polegała na oczyszczeniu komór przepływowych z nieczystości stałych, które nie zatrzymywały się na kracie zbiorczej studni. Były 3 komory przepływowe, a czyszczenie polegało na wybieraniu stałych nieczystości sitem oprawionym na tyczce. Komory przepływowe były na poziomym gruncie, w kształcie lejów, były to komory fermentacyjne, w których osadzały się ścieki. W tych komorach wybijał się osad, robiła się skorupa, którą wnioskodawca musiał rozbić za pomocą gracy lub pod ciśnieniem z hydrantu i zatopić. Po uzbieraniu się nieczystości stałych na osadnikach była potrzeba tego osadu spuszczenia na poletka. Osad spływał przez komory przez zawór spustowy pod ciśnieniem. Wnioskodawca zajmował się także wywożeniem osadu z 12 poletek. Ręcznie łądował osad z innym pracownikiem na przyczepy ciągnikowe i wywożone na wysypisko śmieci. Powyższe czynności musiały być wykonywane przez dwóch pracowników ze względów bezpieczeństwa, bowiem w studni i zbiorniku osadowym występował siarkowodór. Wnioskodawca pracował w systemie 3 zmianowym po osiem godzin. Stale był narażony na kontakt z oparami, które powstały przy oczyszczaniu ścieków.

U tego samego pracodawcy zatrudniony był M. M. w latach 1971 – 2007, na takim samym stanowisku i w tym samym oddziale, co wnioskodawca. Razem z wnioskodawcą pracowali przy obsłudze pomp także K. J. i J. K.. Wszystkie wyżej wskazane osoby zeznawały na okoliczność warunków pracy wnioskodawcy w spornym okresie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z zeznań świadków, zeznań wnioskodawcy oraz dokumenty zawarte w aktach organu rentowego oraz w aktach osobowych wnioskodawcy.

Zeznania świadków Sąd Okręgowy ocenił jako logiczne i spójne, obdarzył je zatem wiarą w całości. Podobnie Sąd Okręgowy obdarzył wiarą zeznania wnioskodawcy, skoro były zgodne z wiarygodnymi zeznaniami świadków, a nadto szczegółowe. Dokumenty przedłożone w postępowaniu zostały ocenione przez Sąd jako wiarygodne.

Sąd Okręgowy stwierdził, że w świetle art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w zw. z § 1 – 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) odwołanie winno być uwzględnione.

Bezspornym jest, że skarżący nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, pozostaje w stosunku pracy, ukończył obniżony do 60 lat wiek emerytalny i na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymował się, co najmniej dwudziestopięcioletnim stażem pracy.

Sąd Okręgowy wskazał, że K. K. występując do organu rentowego o przyznanie świadczenia nie przedłożył świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach dotyczącego okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) spółce z o.o. w L. w od 17 października 1980 r. do 31 marca 1986 r., natomiast Sąd ustalając stan faktyczny oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach emerytalnych i osobowych wnioskodawcy oraz dowodach osobowych, co pozwoliło na ustalenie charakteru zatrudnienia w spornym okresie.

W ocenie Sądu Okręgowego w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. w L. w okresie od 17 października 1980 r. do 31 marca 1986 r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych na stanowisku robotnika, maszynisty maszyn i urządzeń zasilających i przetłaczających wykonywał prace przy oczyszczaniu ścieków i filtrów otwartych, tj. pracę o której mowa w wykazie A, dziale IX, poz. 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. oraz wykazie A, dziale IX, poz. 2, pkt 3 załącznika nr 1 do zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych Nr 7 z dnia 1 sierpnia 1983 r. W sumie wnioskodawca przy obsłudze pomp i oczyszczaniu ścieków w Przedsiębiorstwie (...) pracował w warunkach szczególnych przez okres 8 lat, 5 miesięcy i 17 dni.

W związku z powyższym należy uznać, iż wnioskodawca spełnił wszystkie przesłanki niezbędne do ustalenia mu prawa do emerytury. Prawo do świadczenia zostało ustalone od dnia 19 sierpnia 2014 r., to jest od dnia złożenia wniosku.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

Apelację od powyższego wyroku wniósł organ rentowy zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 2 ust. 1 i § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze; 2/ naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów; 3/ sprzeczność ustaleń sądu z treścią materiału dowodowego sprawy poprzez uznanie, że wnioskodawca spełnił wszystkie warunki wymagane do przyznania emerytury w obniżonym wieku, w tym warunek 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy podniósł, że Sąd Okręgowy wydał wyrok wyłącznie w oparciu o dowody osobowe. Tymczasem z akt osobowych wynika, że w spornym okresie wnioskodawca pracował jako elektromonter, a nie maszynista maszyn i urządzeń pompowni i oczyszczalni ścieków. Skarżący organ podkreślił, że pracodawca nie wydał wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych, dotyczącego spornego okresu zatrudnienia.

W ocenie skarżącego z uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wynika, jakie obowiązki wykonywał ubezpieczony w spornym okresie.

Po uzupełnieniu postępowania dowodowego Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie przedstawiając logiczną argumentację prawną. Ustalenia sądu I instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne. Sprawia to, że nie zachodzi potrzeba powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych oraz dokonanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w niniejszej sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 r., sygn. II UKN 61/97 - OSNAP 1998 r., nr 3, poz. 104; wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 1998 r., sygn. II CKN 923/97 - OSNC 1999 r., z. 3, poz. 60; wyrok Sądu Najwyższego z 12 stycznia 1999 r., sygn. I PKN 21/98 - OSNAP 2000, nr 4, poz. 143).

Odnosząc się bezpośrednio do zarzutów apelacji należy stwierdzić ich bezzasadność.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczony legitymuje się 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w szczególności czy taką pracę wykonywał w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 17 października 1980 r. do 31 marca 1986 r. w sytuacji, gdy z akt osobowych wynika, że pracował wówczas jako elektromonter, tj. pracownik niewykonyjący pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie dowodowe o dowód z uzupełniających zeznań wnioskodawcy w charakterze strony na okoliczność zakresu obowiązków ubezpieczonego.

Wnioskodawca zeznał, że od początku otrzymania angażu do pracy w oczyszczalni ścieków, tj. od 17 października 1980 r. aż do 1996 r. wykonywał te same obowiązki. Podkreślił, że świadkowie zeznający w sprawie, tj. J. K., K. J. i M. M. pracowali równoległe z nim w spornym okresie. Sąd Apelacyjny obdarzył wiarą zeznania wnioskodawcy.

W ocenie Sądu Apelacyjnego nieścisłości sygnalizowane przez apelującego zostały w ten sposób wyjaśnione w postępowaniu przed sądem odwoławczym. Okoliczność, że wnioskodawca nie posiada świadectwa pracy w warunkach szczególnych dotyczącego spornego okresu nie może skutkować przyjęciem, że okres ten nie był pracą w warunkach szczególnych w świetle całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Natomiast okoliczność, że w aktach osobowych wnioskodawcy jego praca została zakwalifikowana jako praca „elektromontera”, w świetle szczegółowych i uzupełniających się wzajemnie zeznań świadków oraz wnioskodawcy, pozostaje bez wpływu na ocenę spornego okresu jako okresu pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych przy oczyszczaniu ścieków.

Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., tj. przekroczenia przez sąd I instancji granicy swobodnej oceny dowodów, jest chybiony.

Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00 LEX nr 56906).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy należycie wyjaśnił sprawę, a przeprowadzona ocena dowodów jest prawidłowa i odpowiada powyższym kryteriom. Apelacja nie wykazuje uchybień w rozumowaniu Sądu, które

podważałyby prawidłowość dokonanej oceny. Podkreślić należy, iż naruszenie zasad swobodnej oceny dowodów nie może polegać na przedstawieniu przez stronę alternatywnego stanu faktycznego, a tylko na podważeniu przesłanek tej oceny z wykazaniem, że jest ona rażąco wadliwa lub oczywiście błędna – czego skarżący organ we wniesionej apelacji nie uczynił. W konsekwencji braku uchybień ze strony Sądu nie doszło również do naruszenia przepisów prawa materialnego, o jakich mowa w apelacji.

W świetle powyższego niezasadny jest także zarzut sprzeczności ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającej na uznaniu przez Sąd I instancji, iż wnioskodawca spełnił warunek ponad 15 – letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Reasumując, stwierdzić należy, że ubezpieczony spełnił wszystkie warunki do przyznania mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Ubezpieczony ukończył w dniu(...) 60 lat. Na dzień 1 stycznia 1999 r., tj. w dacie wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, posiadał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. W procesie wykazał, że legitymuje się okresem 15-letniej pracy w warunkach szczególnych. Spełnił zatem wszystkie warunki do nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 32 ust. 2 i 4 tej ustawy i w zw. z § 2 ust. 1 i § 4 ust. 1 pkt 1 i 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zaskarżony wyrok odpowiada zatem prawu i musi się ostać, apelacja nie zawiera zaś żadnej argumentacji przemawiającej za uwzględnieniem wniesionego środka zaskarżenia.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł jak w sentencji.